

DECIZIE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Luiza Gafton, Ion Druță, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Consiliul orășenesc Edineț,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ruslan Mîndru împotriva Consiliul orășenesc Edineț cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Ruslan Mîndru cu casarea hotărârii Judecătoriei Edineț din 18 octombrie 2016 și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2016, Ruslan Mîndru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Edineț cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin decizia nr. 5/14-5 din 14 decembrie 2015, emisă de Consiliul orășenesc Edineț „Cu privire la constatarea în teren”, s-a dispus a rezilia contractul de arendă nr. 7274 din 02 octombrie 2006 încheiat cu Primăria or. Edineț pentru terenul cu nr. cadastral 4101221260, drept temei ce a stat la baza acestei decizii fiind actul de constatare în teritoriu întocmit de doi reprezentanți ai Primăriei or. Edineț.

Invocă reclamantul că, despre existența acestei decizii a aflat întâmplător, la 23 februarie 2016, când a mers să achite plata pentru arenda funciară, totodată comunicându-i-se despre faptul rezilierii contractului de arendă funciară.

Menționează că, la 11 martie 2016, a depus cerere prealabilă prin care a solicitat anularea acestei decizii, însă Consiliul orășenesc Edineț a eliberat răspunsul din 05 mai 2016, potrivit căruia cererea prealabilă a reclamantului a fost respinsă ca fiind nefondată.

Mai indică că, la 10 mai 2016, a depus cerere de chemare în judecată cu privire la suspendarea executării și anularea deciziei nr. 5/14-5 din 14 decembrie

2015 emisă de Consiliul orășenesc Edineț, considerând-o ca fiind una ilegală și neîntemeiată.

Însă, prin încheierea Judecătoriei Edineț din 12 mai 2016, cererea de chemare în judecată a fost restituită pe motiv că la anexe lipsea dovada adresării prealabile și respectiv de recepționare a acesteia, de către Consiliul orășenesc Edineț, cu toate că în cererea de chemare în judecată era indicat că s-a adresat către Consiliul orășenesc Edineț cu cerere prealabilă.

Totodată a menționat că a atacat cu recurs această încheiere, însă Curtea de Apel Bălți a respins recursul împotriva încheierii Judecătoriei Edineț din 12 mai 2016.

Despre decizia Curții de Apel Bălți a aflat la 15 septembrie 2016, accesând site-ul CA Bălți, invocând că, până la această dată conținutul acestei decizii nu i-a fost adus la cunoștință.

Afirmă reclamantul că, perioada începând cu 10 mai 2016 - 15 septembrie 2016 și imposibilitatea de a accelera procedura de examinare, a servit drept temei de omitere a termenului de adresare în instanță, însă consideră că termenul a fost omis din motive independente de voința sa, solicitând repunerea în termen a cererii de chemare în judecată.

În partea anulării deciziei Consiliului orășenesc Edineț nr. 5/14-5 din 14 decembrie 2015, indică reclamantul că, nu a existat nici un motiv prevăzut de lege ce duce la rezilierea contractului de arendă funciară încheiat cu Primăria or. Edineț.

Reclamantul menționează că a câștigat la licitație publică dreptul de a arenda acest teren agricol și a folosit acest teren conform destinației lui, a achitat plata pentru arenda terenului, iar actul de constatare în teren întocmit de reprezentanții Primăriei or. Edineț este un act neîntemeiat și nu redă situația reală.

Solicită Ruslan Mîndru repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, anularea deciziei nr. 5/14-5 din 14 decembrie 2015 emisă de Consiliul orășenesc Edineț, suspendarea executării acesteia, până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 18 octombrie 2016 cererea de chemare în judecată înaintată de Ruslan Mîndru împotriva Consiliului orășenesc Edineț a fost respinsă ca tardivă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 26 octombrie 2016 Ruslan Mîndru a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie repus în termenul de adresare în instanța de contencios administrativ și restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017 s-a admis recursul declarat de Ruslan Mîndru.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Edineț din 18 octombrie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care s-a admis acțiunea înaintată de Ruslan Mîndru.

S-a repus în termen acțiunea înaintată de Ruslan Mîndru.

S-a anulat decizia Consiliului orășenesc Edineț nr. 5/14/5 din 14 decembrie 2015 „Cu privire la constatările în teren”.

S-a încasat de la Consiliul orășenesc Edineț în beneficiul lui Ruslan Mîndru cheltuielile de judecată în sumă de 4 500 lei.

La 31 martie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul orășenesc Edineț a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului a indicat că, consideră decizia instanței de apel ilegală și neîntemeiată, deoarece la emiterea acesteia instanța interpretat eronat normele de drept material, nu a verificat toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a cauzei.

Sușține recurentul că, instanța de apel eronat a dispus încasarea cheltuielilor de judecată, deoarece cheltuielile prezentate de intimat nu sunt probate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 31 martie 2017, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017 este depus în termen, în cazul în care copia deciziei a fost recepționată de recurent la 20 februarie 2017, conform avizului de recepție (f.d. 123).

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul declarat de Consiliul orășenesc Edineț este întemeiat și care urmează a fi admis cu modificarea deciziei instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. e) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul sau să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

La caz este constat că, Ruslan Mîndru, prin acțiunea formulată a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, anularea deciziei nr. 5/14-5 din 14 decembrie 2015 emisă de Consiliul orășenesc Edineț, suspendarea executării acesteia, până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță, prin hotărârea din 18 octombrie 2016 a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Ruslan Mîndru.

Iar, instanța de apel prin decizia din 02 februarie 2017 a admis recursul declarat de Ruslan Mîndru. A casat hotărârea Judecătoriei Edineț din 18 octombrie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a admis acțiunea înaintată de Ruslan Mîndru. A repus în termen acțiunea înaintată de Ruslan

Mîndru. A anulat decizia Consiliului orășenesc Edineț nr. 5/14/5 din 14 decembrie 2015 „cu privire la constatările în teren”. A încasat de la Consiliul orășenesc Edineț în beneficiul lui Ruslan Mîndru cheltuielile de judecată în sumă de 4 500 lei.

Astfel, materialele cauzei cert denotă că, prin decizia nr. 31 din 03 mai 2006 „Cu privire la cererea cet. Ruslan Mîndru”, Consiliul orășenesc Edineț a dispus transmiterea în arendă prin licitație a sectorului de teren cu scopul agricol, cu S-1,0 ha, situat or. Edineț, str. Independenței 179/2, pe un termen de 25 ani.

La 02 octombrie 2006 între Primăria or. Edineț, în persoana primarului Jidacevschi Leonid, și arendașul Ruslan Mîndru a fost încheiat contractul de arendă a terenului agricol pe un termen de 25 ani, de la 01 noiembrie 2006 – 01 noiembrie 2031.

Potrivit actului din 03 decembrie 2015 „Cu privire la constatările în teritoriu” efectuate de comisia Primăriei or. Edineț s-a stabilit că, terenul cu nr. cadastral 4101221260 proprietate a Primăriei or. Edineț, de 5 ani nu este folosit rațional conform destinației terenului, de către arendașul Ruslan Mîndru.

Prin decizia nr. 5/14-5 din 14 decembrie 2015 „Cu privire la constatările în teren” emisă de Consiliul orășenesc Edineț s-a dispus rezilierea contractului de arendă din 02 octombrie 2006 încheiat între Primăria or. Edineț și Ruslan Mîndru, cu permiterea arendării terenului prin licitație publică.

Conform art. 1, alin. (2) a Legii contenciosului administrativ orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Potrivit art. 14, alin. (1) a Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Astfel, la 11 martie 2016 Ruslan Mîndru a formulat față de Consiliul orășenesc Edineț cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei nr. 5/14-5 din 14 decembrie 2015, cerere care prin decizia Consiliului orășenesc Edineț nr. 7/12-23 din 07 aprilie 2016 „Cu privire la cererea cet. Ruslan Mîndru” a fost respinsă.

Tot materialele cauzei denotă că, decizia Consiliului orășenesc Edineț nr. 7/12-23 din 07 aprilie 2016 a fost expediată în adresa lui Ruslan Mîndru la 05 mai 2016, prin scrisoarea cu nr. de ieșire 119.

Urmare a celor relatate, instanța de recurs consideră corectă concluzia instanței de apel prin care a indicat că nu poate fi reținut argumentul intimatului precum că cererea de chemare în judecată corect a fost respinsă ca tardivă, deoarece cererea prealabilă a fost înaintată tardiv or, cererea prealabilă a fost

respinsă ca nefondată și nu ca tardivă, astfel Consiliul orășenesc Edineț examinând cererea în fond.

Conform art. 16, alin. (1) a Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate

Conform art. 17, alin. (1), lit. a) a Legii contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Astfel, la 10 mai 2016, Ruslan Mîndru a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Edineț cu privire la suspendarea executării și anularea deciziei nr. 5/14-5 din 14 decembrie 2015, considerând-o ca fiind una ilegală și neîntemeiată.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 12 mai 2016 cererea de chemare în judecată a fost restituită pe motiv că la anexe era lipsă dovada adresării cu cerere prealabilă și respectiv dovada de recepționare a acesteia de către Consiliul orășenesc Edineț, încheiere menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 septembrie 2016.

Ulterior, Ruslan Mîndru la 16 septembrie 2016 s-a adresat repetat cu cerere în instanța de judecată împotriva Consiliului orășenesc Edineț, solicitând repunerea în termenul de adresare în instanță și anularea deciziei.

În conformitate cu art. 116, alin. (1), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Reieșind din dispozițiile normelor supra citate, instanța de recurs consideră corectă concluzia instanței de apel prin care a indicat că cererea de repunere este întemeiată, deoarece cererea inițială a fost depusă în termen, apelantul a folosit calea de atac recursul și nu a dublat cererea de chemare în judecată, iar cererea repetată a depus-o în termenul de 30 zile prevăzut de art. 116 Cod de procedură civilă.

Conform art. 14, alin. (1) Legea cu privire la arenda în agricultură, contractul de arendă se reziliază: a) prin acordul comun al părților contractante; b) prin hotărâre a instanței judecătorești, la cererea uneia dintre părțile contractante, în legătură cu neexecutarea de către cealaltă parte a obligațiilor contractuale specificate la alin.(3) și (4).

De asemenea, pct. 3, Capitolul V al contractului de arendă a terenului agricol din 02 octombrie 2006 prevede aceleași condiții de reziliere a contractului.

Reieșind din prevederile legale menționate supra, din prevederile contractului de arendă a terenului agricol din 02 octombrie 2006, raportate la materialele cauzei, instanța de apel corect a constatat că deciziei nr. 7/12-23 din 07 aprilie 2016 a Consiliul orășenesc Edineț a fost emisă cu încălcarea prevederilor legale or, Consiliul nu era în drept să rezilieze unilateral contractul de arendă.

În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Potrivit art. 90 lit. d) și i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță și cheltuielile de asistență juridică.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Astfel, pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea

avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Din materialele dosarului rezultă că, conform bonului de plată seria PL nr. 025155 din 20 decembrie 2016 recurentul a achitat pentru asistență juridică suma de 4 000 lei, însă la materialele cauzei nu se regăsește lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora, cu tariful și orarul, prin urmare instanța de recurs consideră parțial întemeiată cerința de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, ținând cont de complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, urmând a micșora suma cheltuielilor de asistență juridică până la 2 000 lei.

În partea cheltuielilor de deplasare, instanța de recurs consideră că, instanța de apel eronat a încasat suma de 500 lei, în cazul în care din bonul prezentat nu denotă faptul procurării motorinei anume de reclamant sau de către avocatul acestuia, nefiind prezentate probe în susținerea acestei cheltuieli, urmare a cărui fapt Colegiul consideră necesar a respinge această cerință.

În consecință, reieșind din cele relatate și conform normelor de drept enunțate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, circumstanțele pricinii au fost constatate de instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat cu casarea modificarea deciziei instanței de apel, micșorând suma încasată din contul Consiliului orășenesc Edineț în beneficiul lui Ruslan Mîndru cu titlu de cheltuieli de judecată de la 4 500 lei până la 2 000 lei, iar în rest de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, Completul Colegiului, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Consiliul orășenesc Edineț.

Se modifică decizia Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ruslan Mîndru împotriva Consiliului orășenesc Edineț cu privire la contestarea actului administrativ, după cum urmează:

Se micșorează suma încasată din contul lui Consiliului orășenesc Edineț în beneficiul lui Ruslan Mîndru cu titlu de cheltuieli de judecată de la 4 500 (patru mii cinci sute) lei până la 2 000 (două mii) lei.

În rest decizia Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017, se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Luiza Gafton

Ion Druță

Dumitru Mardari

Galina Stratulat